

I. časť
POSTUPY ÚČTOVANIA

ÚVOD

Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie“) je prevzaté a usporiadané v príručke nie v poradí za sebou nasledujúcich paragrafov, ale je začleňované podľa vecného obsahu k príslušným syntetickým účtom rámcovej účtovej osnovy.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92,

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnovy pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení opatrení MF SR č. 25167/2003-92 z 11. decembra 2003, č. MF/10069/2004-74 z 24.11.2004, č. MF/26670/2005-74 zo 14. decembra 2005, č. MF/25814/2006-74 z 12. decembra 2006, č. MF/16317/2007-74 z 5. decembra 2007, č. MF/23535/2008-74 z 27. novembra 2008, č. MF/10531/2009-74 z 12. marca 2009, č. MF/26312/2009-74 z 3. decembra 2009, č. MF/15653/2010-74 zo 16. júna 2010 a č. MF/25822/2010-74 z 13. decembra 2010 (ďalej len „opatrenie“). Citované opatrenia boli zverejnené vo FS č. 1/2003, FS č. 20/2003, FS č. 14/2004, FS č. 11/2005, FS č. 12/2006, FS č. 12/2007, FS č. 11/2008, FS č. 5/2009, FS č. 14/2009, FS č. 6/2010 a FS č. 12/2010).

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnovy pre

- a) právnické osoby, ktoré podnikajú podľa osobitných predpisov¹⁾,
- b) pre fyzické osoby podľa § 1 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona (ďalej len „fyzická osoba - podnikateľ“), ak účtujú v sústave podvojného účtovníctva,
- c) zahraničné osoby podľa § 1 ods. 1 písm. a) druhého bodu zákona.

(2) Toto opatrenie sa nevzťahuje na osoby uvedené v odseku 1, na ktoré sa vzťahuje § 17a zákona a osoby, na ktoré sa vzťahujú postupy účtovania a rámcová účtová osnova ustanovená osobitnými predpismi²⁾.

(3) Rámcová účtová osnova pre osoby uvedené v odseku 1 tvorí prílohu č. 1 k tomuto opatreniu.

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 2

Deň uskutočnenia účtovného prípadu

(1) Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, započítania pohľadávky, postúpenia pohľadávky, prevzatia dlhu, poskytnutia a prijatia preddavku, úhrady úveru alebo pôžičky poskytnutím nového úveru alebo pôžičky, zistenia manka na majetku a záväzkoch, schodku, prebytku majetku, škody na majetku, vkladu do obchodnej spoločnosti a družstva, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a deň zistenia ďalších skutočností vyplývajúcich z osobitných predpisov alebo z vnútorných podmienok účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali a účtovná jednotka má k dispozícii potrebné podklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

(2) Pri nehnuteľnostiach obstaraných na základe zmluvy, pri ktorých sa vlastníctvo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností³⁾ a do nadobudnutia vlastníctva nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom; u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa zrušia.

Dňom splnenia dodávky podľa § 411 až 419 Obch. zák. je obvykle deň dodania tovaru kupujúcemu a odovzdania dokladov, ktoré sa na tovar vzťahujú a ktoré sú potrebné na prevzatie a na užívanie tovaru, ako aj ďalšie doklady ustanovené v zmluve. Ak predávajúci nie je povinný podľa zmluvy dodať tovar v určitom mieste, dňom splnenia dodávky je deň odovzdania tovaru prvému dopravcovi na prepravu pre kupujúceho, ak zmluva určuje odoslanie tovaru predávajúcim. Ak zmluva nemá ustanovenie o odoslaní tovaru predávajúcim, dňom splnenia dodávky je deň, keď predávajúci umožní kupujúcemu nakladať s tovarom v mieste, na ktorom sa strany dohodli, alebo umožní kupujúcemu nakladať s tovarom v mieste, kde má predávajúci svoje sídlo alebo miesto podnikania, prípadne bydlisko alebo organizačnú zložku, ak predávajúci jej miesto včas kupujúcemu oznámi.

§ 2a

(1) Účtovným prípadom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovanie skutočností

a) podľa § 2 ods. 2 zákona, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „závierkové účtovné prípady“),

b) podľa § 2 ods. 2 zákona týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky (ďalej len „upravujúce závierkové účtovné prípady“); upravujúcim závierkovým účtovným prípadom nie je účtovanie skutočností, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia, ak nesúvisia so stavom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napríklad pokles trhovej ceny cenných

papierov v období medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia,

c) z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky.

Doplnené ustanovenie § 2a od 1.1.2005 vymedzuje osobitné účtovné prípady, o ktorých sa účtuje ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ide o

a) závierkové účtovné prípady, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka ako napr.

- účtovanie kurzových rozdielov podľa § 24 ods. 3 opatrenia z ocenenia majetku, záväzkov, rezerv a opravných položiek vyjadrených v cudzej mene,

- úprava zostatku dlhodobých pohľadávok a záväzkov podľa ich zostatkovej doby splatnosti v súlade s § 12 ods. 5 a § 4 ods. 1 písm. c) opatrenia,

- úprava výsledku zo zákazky, t.j. doúčtovanie výnosov zo zákazkovej výroby v závislosti od stupňa dokončenia zákazky podľa § 30 ods. 12 opatrenia alebo tvorba rezervy na stratu zo zákazkovej výroby podľa § 30 ods. 13 opatrenia,

- usporiadanie konečného stavu na kalkulačných účtoch 111 - Obstaranie materiálu a 131 - Obstaranie tovaru, ktoré nemôžu vykazovať zostatok,

- zmena ocenenia majetku a záväzkov na reálnu hodnotu podľa § 27 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 14, § 16 a § 26 opatrenia,

- účtovanie splatnej a odloženej dane z príjmov,

b) upravujúce závierkové účtovné prípady, medzi ktoré patrí účtovanie skutočností o stave a pohybe majetku a záväzkov, o vlastnom imaní, o nákladoch a výnosoch, ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napr.

- účtovanie nevyfakturovaných dodávok na príslušných účtoch pohľadávok podľa § 48 ods. 3 opatrenia u dodávateľa a na účte 326 -

Nevyfakturované dodávky podľa § 50 ods. 6 opatrenia u odberateľa,

- tvorba opravnej položky alebo úprava jej výšky vyplývajúca zo zásady opatrnosti podľa § 26 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 18 ods. 9 opatrenia, napr. v prípade vyhlásenia konkurzu alebo reštrukturalizácie na niektorého z odberateľov, ktoré sa uskutočnilo po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok z obchodného styku existovalo už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,

- tvorba rezervy alebo úprava jej výšky vyplývajúca zo zásady opatrnosti podľa § 26 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 19 ods. 6 opatrenia,

c) účtovné prípady zaúčtované v účtovníctve po zostavení účtovnej závierky z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky, ktorými sa zabezpečí pravdivý a verný obraz účtovníctva, napr.

- oprava zistených nesprávností v účtovných zápisoch (chýb),

- úprava ocenenia majetku a záväzkov v dôsledku zistenia nových skutočností, týkajúcich sa stavu majetku a záväzkov k poslednému dňu účtovného obdobia.

Zámena veci

Osobitným účtovným prípadom je zámena veci na základe zámennej zmluvy podľa § 611 Obč. zák., podľa ktorej si zmluvné strany vymieňajú vec za vec, a to tak, že každá zo strán sa považuje ohľadne veci, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne veci, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu. Ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zámennú zmluvu.

Postup pri účtovaní zámeny dlhodobého majetku a zásob bol doplnený s účinnosťou od 1.1.2008 do § 21 ods. 7 a § 22 ods. 7 opatrenia.

§ 3

Účtový rozvrh

(1) Účtový rozvrh obsahuje syntetické účty z rámcovej účtovej osnovy a môže obsahovať účtovnou jednotkou vytvorené syntetické účty majetku, záväzkov a vlastného imania nadväzujúce na ekonomický obsah účtovej skupiny, v rámci ktorej vytvorené syntetické účty dopĺňajú rámcovú účtovú osnovu, pričom k vytvorenému syntetickému účtu sa priradí trojmiestny číselný znak a slovné označenie.

(2) V účtovom rozvrhu sa analytické účty vytvárajú v súlade s § 4.

§ 4

Vytváranie analytických účtov k syntetickým účtom

(1) Pri vytváraní analytických účtov sa zohľadňujú tieto hľadiská:

a) členenie majetku podľa druhu, hmotne zodpovedných osôb a miesta umiestnenia majetku; osobitne sa sleduje majetok poskytnutý účtovnej jednotke na zabezpečenie jej pohľadávky, cenné papiere v umorovacom konaní,

b) členenie majetku podľa doby použiteľnosti na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok,

c) členenie pohľadávok a záväzkov podľa dohodnutej doby splatnosti a zostatkovej doby splatnosti,

d) členenie podľa jednotlivých dlžníkov alebo rovnorodých skupín dlžníkov,

e) členenie podľa jednotlivých veriteľov alebo rovnorodých skupín veriteľov,

f) členenie podľa jednotlivých mien podľa § 4 ods. 7 zákona,

g) členenie podľa položiek účtovnej závierky, a to vrátane požiadaviek na zostavenie poznámok; členenie sa týka aj požiadaviek na zverejňovanie údajov z účtovnej závierky,

h) členenie podľa požiadaviek na vyčíslenie základu dane jednotlivých daní,

i) členenie pre potreby zúčtovania zdravotného, nemocenského, starobného a invalidného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia a úrazového poistenia,

- j) členenie z hľadiska potrieb finančného riadenia účtovnej jednotky,
- k) členenie finančných účtov, nákladov a výnosov pre činnosť vykonávanú účtovnou jednotkou

1. na základe výlučného práva, pričom výlučným právom sa rozumie právo na poskytovanie určitej služby alebo vykonávanie činnosti na vymedzenom geografickom území, ktorá je na základe osobitného predpisu vyhradená jedinej účtovnej jednotke,

2. na základe osobitného práva, pričom osobitným právom sa rozumie

2a. právo na poskytovanie určitej služby alebo na vykonávanie činnosti v určitej oblasti, ktorá je na základe osobitného predpisu vyhradená dvom účtovným jednotkám alebo účtovným jednotkám, ktoré sú verejným podnikom alebo obmedzenému počtu účtovných jednotiek alebo účtovným jednotkám, ktoré sú verejnými podnikmi, bez toho, aby sa obmedzenie počtu účtovných jednotiek alebo voľba oprávnených účtovných jednotiek zakladala na objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritériách; verejným podnikom sa rozumie účtovná jednotka, ktorá postupuje podľa tohto opatrenia, a v ktorej orgány verejnej moci vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinový vplyv z dôvodu vlastníctva účtovnej jednotky, hlasovacích práv, podielu na základnom imaní a pravidiel, ktorými sa táto účtovná jednotka riadi,

2b. výhoda, ktorá jednu účtovnú jednotku alebo viaceré účtovné jednotky v značnom rozsahu zvyhodňuje oproti iným účtovným jednotkám pri vykonávaní rovnakej činnosti v tej istej oblasti na vymedzenom geografickom území za porovnateľných podmienok,

3. vo verejnom záujme, pričom účtovná jednotka prijíma náhradu za túto činnosť v akejkoľvek forme a zároveň vykonáva aj iné činnosti.

l) členenie podľa jednotlivých druhov rezerv a opravných položiek,

m) iné hľadiská podľa potrieb účtovnej jednotky.

(2) Podľa povahy majetku a záväzkov sa v účtovníctve vytvára analytická evidencia, ktorá obsahuje okrem ocenenia aj ďalšie pre účtovnú jednotku potrebné údaje.

§ 6

Vnútroorganizačné účtovníctvo

(1) Vnútroorganizačné účtovníctvo možno organizovať

a) v rámci analytických účtov k finančnému účtovníctvu, pričom sa využijú účty vnútroorganizačné náklady a vnútroorganizačné výnosy, ktoré sa zaradia do účtovných skupín 59 a 69,

b) v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa vytvoria účty v rámci voľných účtovných tried 8 a 9 a ich obsahová náplň,

c) kombináciou postupov podľa písmen a) a b).

(2) Vo vnútroorganizačnom účtovníctve môže byť obdobie účtovania a vykazovania kratšie ako účtovné obdobie.

(3) Spojovacie účty preukazujúce nadväznosť medzi finančným účtovníctvom a vnútroorganizačným účtovníctvom pri jeho organizácii v samostatnom účtovnom okruhu sa vytvárajú v rámci účtovných tried 8 a 9 alebo ich funkciu nahrádza technické spracovanie dát.

(4) Účty vnútroorganizačného účtovníctva sa uvádzajú v účtovom rozvrhu.

§ 11

Účtovanie inventarizačných rozdielov

(1) Na príslušné účty nákladov alebo výnosov sa účtujú inventarizačné rozdiely podľa § 30 ods. 7 zákona okrem

a) chýbajúcich cenných papierov, kedy sa vykáže ich úbytok na analytickom účte Cenné papiere v umorovacom konaní, ak sa začne umorovacie konanie,

b) schodku peňažných hotovostí a cenín, ktorý sa účtuje ako pohľadávka voči hmotne zodpovednej osobe.

(2) Prebytok nakupovaných zásob, ak je preukázateľné, že došlo k chybnému účtovaniu pri ich vyskladnení, sa účtuje v prospech účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy a skutočný úbytok zásob, ak je preukázateľné, že došlo k chybnému účtovaniu pri ich vyskladnení, sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy.

(3) Prebytok zásob vlastnej výroby vrátane zvierat sa účtuje na príslušné účty zmeny stavu vnútroorganizačných zásob. Prebytok nakupovaných zásob, ak sa neprekúže chybné účtovanie podľa odseku 2, sa účtuje v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

(4) Prebytok neodpisovaného dlhodobého majetku sa účtuje na ťarchu účtu majetku a v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

Podľa § 21 ods. 2 opatrenia sa inventarizačný prebytok odpisovaného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku zistený pri inventarizácii ocení reprodukčnou obstarávacou cenou a účtuje na ťarchu príslušného účtu majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 - Výnosy budúcich období, ktoré sa rozpúšťajú do výnosov bežného účtovného obdobia podľa § 56 ods. 12 opatrenia.

Inventarizačný rozdiel podľa § 30 ods. 5 zákona môže mať dvojaký charakter, a to

a) manko, ak zistený skutočný stav je nižší ako stav v účtovníctve a ak ho nemožno preukázať účtovným záznamom; pri peňažných prostriedkoch a ceninách sa označuje ako schodok,

b) prebytok, ak zistený skutočný stav je vyšší ako stav v účtovníctve a ak ho nemožno preukázať účtovným záznamom.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že nie všetky rozdiely, ktoré vyplývajú z porovnania skutočného stavu majetku s účtovným stavom sa považujú za manká a prebytky. Ak sa zistené rozdiely dajú doložiť účtovným dokladom alebo ich možno odôvodniť, napr. prirodzenými úbytkami zásob v rámci noriem prirodzených úbytkov, ktoré vznikajú rozprášením, vyschnutím, atď., nejde o manká. Rovnako rozdiely, ku ktorým došlo neúmyselnou zámenou pri vyskladnení rovnakého druhu materiálu, tovaru, príp. výrobkov sa nepovažujú za manká a prebytky. V takýchto prípadoch ide o rozdiely, ktorých zdôvodnenie sa uvedie v inventarizačnom zápise a ktoré sa usporiadajú v účtovníctve na základe interného účtovného dokladu ako zníženie (úbytok) príslušných

chýbajúcich zásob so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 501, 504 a účtov účtovej skupiny 61 a ako zvýšenie príslušných prevyšujúcich zásob so súvzťažným zápisom v prospech účtu 501, 504 a účtov účtovej skupiny 61.

Rozdiely vyplývajúce z úpravy ocenenia podľa § 26 a 27 zákona sa neposudzujú ako inventarizačné rozdiely.

Inventarizačný rozdiel zaúčtuje účtovná jednotka do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (§ 30 ods. 7 zákona).

ZÁSADY PRE ČLENENIE MAJETKU A ZÁVÄZKOV

§ 12

Všeobecné zásady pre členenie majetku a záväzkov

(1) Majetok účtovnej jednotky sa z časového hľadiska člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok. Dlhodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

(2) Záväzky účtovnej jednotky sa z časového hľadiska členia na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky. Dlhodobý záväzok je záväzok, ktorého doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý záväzok je záväzok, ktorého doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

(3) Ak pri konkrétnom druhu majetku a konkrétnom druhu záväzku nie je možné ich členenie podľa odsekov 1 a 2, rozhodujúci pre členenie majetku a záväzkov je zámer účtovnej jednotky s akým sa obstarával majetok alebo vznikol záväzok.

(4) Dohodnutá doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky a záväzky splatiť. Podľa dohodnutej doby splatnosti sa pohľadávky a záväzky účtujú pri vzniku účtovného prípadu na príslušné syntetické účty.

(5) Zostatková doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná zvierka.

§ 13

Zásady pre členenie dlhodobého majetku a jeho účtovanie

(1) Dlhodobý majetok sa člení na

- a) dlhodobý nehmotný majetok,
- b) dlhodobý hmotný majetok,
- c) dlhodobý finančný majetok,
- d) dlhodobé pohľadávky.

(2) Dlhodobým nehmotným majetkom sú zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma podľa osobitného predpisu⁵⁾ a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden

rok. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁵) alebo je nižšie, možno zaradiť do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok.

(3) Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁵) alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa účtuje na ťarchu účtu 518 - Ostatné služby.

(4) Dlhodobý hmotný majetok sa člení na

a) pozemky, stavby⁶), byty a nebytové priestory⁷), umelecké diela⁸), zbierky (§ 38 ods. 3 písm. b)), predmety z drahých kovov,

b) samostatné hnutelné veci s výnimkou hnutelných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise⁹),

c) pestovateľské celky trvalých porastov¹⁰) s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,

d) základné stádo a ťažné zvieratá, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,

e) otvárký nových lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie¹¹), ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie technickej rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis¹²).

(5) Na príslušnom účte dlhodobého majetku sa účtuje aj príslušenstvo¹³), napríklad prídavné alebo výmenné zariadenia, ktoré sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo sa k hlavnej veci priradí dodatočne.

(6) Hmotný majetok podľa odseku 4 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁹) alebo je nižšie, možno zaradiť do dlhodobého hmotného majetku, ak doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

(7) O hmotnom majetku podľa odseku 4 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁹) alebo je nižšie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa účtuje ako o zásobách.

(8) Dlhodobý finančný majetok sa člení na

a) cenné papiere a podiely podľa § 14 ods. 2 písm. a),

b) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou v konsolidovanom celku,

c) dlhodobé pôžičky,

d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

(9) Dlhodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok.

§ 14

Zásady pre členenie cenných papierov a podielov a ich účtovanie

(1) Cenné papiere a podiely sa oceňujú pri obstaraní podľa § 25 zákona. Súčasťou obstarávacej ceny cenného papiera a podielu sú náklady súvisiace s obstaraním

cenného papiera, napríklad poplatky a provízie maklérom, poradcom, burzám. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú najmä úroky z úverov na obstaranie cenných papierov a podielov, kurzové rozdiely a náklady spojené s držbou cenného papiera a podielu. V priebehu obstarávania sa jednotlivé zložky obstarávacej ceny nakupovaných cenných papierov a podielov účtujú na účte 043 - Obstaranie dlhodobého finančného majetku alebo ak ide o krátkodobý finančný majetok na účte 259 - Obstaranie krátkodobého finančného majetku.

(2) Cenné papiere a podiely sa účtujú ako

a) dlhodobý finančný majetok, ak ide o cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom, realizovateľné cenné papiere a podiely a dlhové cenné papiere držané do doby splatnosti,

b) krátkodobý finančný majetok, ak ide o majetkové cenné papiere určené na obchodovanie a dlhové cenné papiere určené na obchodovanie, dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do doby splatnosti, vlastné akcie a vlastné obchodné podiely, vlastné dlhopisy a ostatné realizovateľné cenné papiere.

(3) Cenné papiere a podiely sa sledujú na analytických účtoch podľa druhu cenných papierov, emitentov a mien, na ktoré cenné papiere a podiely znejú.

(4) Ako dlhový cenný papier držaný do doby splatnosti sa účtuje cenný papier, ktorý má určenú splatnosť a u ktorého má účtovná jednotka úmysel a zámer držať ho do doby splatnosti.

(5) Ako dlhový cenný papier sa účtuje cenný papier úverovej povahy, napríklad dlhopis s pevnou úrokovou sadzobou (ďalej len „kupónový dlhopis“), dlhopis, u ktorého je úrokový výnos stanovený rozdielom medzi menovitou hodnotou a jeho nižším emisným kurzom (ďalej len „diskontované cenné papiere“) a zmenky.

(6) Ako cenný papier na obchodovanie sa účtuje cenný papier, ktorý je držaný za účelom vykonania obchodu na tuzemskej burze a zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu s cieľom dosahovať zisk z cenových rozdielov v krátkodobom horizonte.

(7) Ako realizovateľný cenný papier a podiel sa účtuje cenný papier a podiel, ktorý nie je cenným papierom na obchodovanie, cenným papierom držaným do doby splatnosti, cenným papierom a podielom v dcérskej účtovnej jednotke, cenným papierom a podielom v spoločnosti s podstatným vplyvom.

(8) Zmena reálnej hodnoty majetkových cenných papierov určených na obchodovanie sa účtuje ako zníženie hodnoty v prospech účtu krátkodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 564 - Náklady na precenenie cenných papierov. Pri zvýšení hodnoty sa účtuje na ťarchu účtu finančného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 664 - Výnosy z precenenia cenných papierov.

(9) Zmena reálnej hodnoty dlhových cenných papierov určených na obchodovanie sa účtuje takto:

a) zníženie menovitej hodnoty kupónových dlhopisov na ťarchu účtu 566 - Náklady na krátkodobý finančný majetok súvzťažne s účtom finančného majetku,

b) zvýšenie menovitej hodnoty kupónových dlhopisov v prospech účtu 666 - Výnosy z krátkodobého finančného majetku súvzťažne s účtom finančného majetku.

(10) U diskontovaných cenných papierov je zmena v ocenení reálnou hodnotou súčasťou úrokového výnosu.

(11) Zmena reálnej hodnoty cenných papierov a podielov, ktoré tvoria podiel na základnom imaní inej účtovnej jednotky a nie sú cenným papierom alebo podielom v dcérskej účtovnej jednotke alebo v účtovnej jednotke s podstatným vplyvom sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(12) Zmena hodnoty cenných papierov a podielov, ktoré tvoria podiel na základnom imaní účtovnej jednotky, pre ktorú je účtovná jednotka materskou účtovnou jednotkou, alebo v ktorej má účtovná jednotka podstatný vplyv, sa účtuje pri oceňovaní metódou vlastného imania takto:

a) zmena reálnej hodnoty cenného papiera a podielu sa zaznamená na ťarchu alebo v prospech samostatného analytického účtu príslušného finančného majetku súvzťažne s účtom 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov,

b) pri predaji sa zaúčtovaná zmena hodnoty zruší zápisom na ťarchu alebo v prospech samostatného analytického účtu príslušného finančného majetku súvzťažne s účtom 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov,

(13) U dlhových cenných papierov sa účtuje o úrokovom výnose na ťarchu príslušného účtu, pričom sa tento úrokový výnos zaznamenáva na analytický účet k príslušnému účtu cenných papierov a v prospech účtu účtovej skupiny 66 - Finančné výnosy. O úrokovom výnose sa účtuje v priebehu doby, ktorá uplynie medzi nákupom cenného papiera a splatnosťou cenného papiera vo vecnej a časovej súvislosti.

(14) Úrokovým výnosom pri dlhových cenných papieroch sa rozumie

a) pri dlhových cenných papieroch s úrokovou sadzbou výnos stanovený touto sadzbou,

b) pri diskontovaných cenných papieroch rozdiel medzi menovitou hodnotou dlhopisu a obstarávacou cenou.

(15) Pri dlhových cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa rozdiel medzi obstarávacou cenou bez kupónu a menovitou hodnotou účtuje vo vecnej a časovej súvislosti podľa charakteru buď na ťarchu účtu účtovej skupiny 56 alebo v prospech účtu účtovej skupiny 66 súvzťažne s účtom finančného majetku. Pri diskontovaných cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa v prospech príslušného účtu v účtovej skupine 66 účtuje vo vecnej a časovej súvislosti rozdiel medzi ich obstarávacou cenou a menovitou hodnotou.

(16) Ak objektívne nie je možné určiť reálnu hodnotu cenného papiera alebo podielu alebo ak náklady na získanie informácie o ich reálnej hodnote prevýšia prínosy plynúce z týchto informácií, o reálnej hodnote sa neúčtuje. Účtuje sa však o alikvotnom úrokovom výnose podľa odseku 14.

(17) O presunoch medzi jednotlivými skupinami cenných papierov sa účtuje, ak cenný papier určený na obchodovanie stratí charakter evidovaného cenného papiera a presunie sa do inej skupiny cenných papierov podľa nového zámeru účtovnej jednotky.

(18) Pri ocenení metódou vlastného imania sa postupuje tak, že podiel na základnom imaní, ktorý je pri obstaraní ocenený obstarávacou cenou, sa pri ocenení

ku dňu ustanovenému v § 24 ods. 1 písm. b) a c) zákona upravuje na hodnotu zodpovedajúcu miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní spoločnosti, v ktorej má účtovná jednotka podiel na základnom imaní. Zmena v ocenení sa účtuje podľa odseku 12. Podiel na základnom imaní sa ocení nulou, ak hodnota zodpovedajúca miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní je rovná alebo menšia ako nula.

§ 15

Zásady pre členenie zmeniek a ich účtovanie

(1) O zmenke ako o cennom papieri sa účtuje v účtovných skupinách 06 a 25.

(2) O zmenke ako platobnom prostriedku sa v účtovníctve veriteľa účtuje na účte 312 - Zmenky na inkaso. Obstarávacou cenou zmenky je hodnota pohľadávky. Hodnota účtu 312 - Zmenky na inkaso sa zvyšuje o dosahovaný úrokový výnos. V účtovníctve dlžníka sa účtuje o tejto zmenke v prospech účtov 322 - Zmenky na úhradu alebo 478 - Dlhodobé zmenky na úhradu.

(3) Zmenky ako zabezpečovací prostriedok sa sledujú na podsúvahových účtoch.

(4) Pri predaji zmenky účtovanej na účte 312 - Zmenky na inkaso sa účtuje ako o postúpení pohľadávky.

(5) Pri eskonte zmenky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) sa zmenka prevedie na účet 313 - Pohľadávky za eskontované cenné papiere v ocenení menovitou hodnotou. Do doby splatnosti eskontovanej zmenky zmenkovým dlžníkom o tomto záväzku sa účtuje v účtovníctve príjemcu úveru a o tomto záväzku sa účtuje v prospech účtu 232 - Eskontné úvery, a ak ide o záväzok dlhodobý, účtuje sa v prospech účtu 461 - Bankové úvery. Bankový úrok sa účtuje v časovej a vecnej súvislosti do finančných nákladov.

(6) Ručenie voči neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z dôvodu prevodu (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, sa sleduje na podsúvahových účtoch, a to od dňa prevodu do dňa vyinkasovania zmenky. V odôvodnených prípadoch sa na záväzky vyplývajúce z ručenia vytvára rezerva. Ručenie sa znižuje o splatené sumy pri čiastočnom splácaní.

§ 16

Zásady pre členenie derivátov a ich účtovanie

(1) Derivát¹⁵) je finančný nástroj, ktorý spĺňa tieto podmienky:

a) jeho reálna hodnota sa mení v závislosti od zmeny úrokovej miery, ceny cenného papiera, ceny komodity, kurzu cudzích mien, indexu finančného trhu, cenového indexu, od úverového hodnotenia (ratingu) alebo úverového indexu, alebo v závislosti od podobnej premennej,

b) nevyžaduje začiatočné čisté investície alebo vyžaduje začiatočné čisté investície, ktoré sú nižšie ako by sa vyžadovalo pri iných druhoch finančných nástrojov, ktoré podobne reagujú na zmeny v úverových a trhových faktoroch,

c) je dohodnutý a vyrovnaný k budúcemu dátumu, pričom doba od dohodnutia obchodu do jeho vyrovnania je dlhšia ako pri spotovej operácii.

(2) Finančným nástrojom je právny vzťah, na základe ktorého vzniká finančné aktívum jednej zmluvnej strany a finančný záväzok alebo kapitálový nástroj druhej zmluvnej strany.

(3) Kapitálovým nástrojom je zostatkový podiel na aktívach subjektu po odpočítaní všetkých jeho záväzkov napríklad akcie, obchodný podiel, podielový list.

(4) Zabezpečovacím nástrojom v účtovnej jednotke je derivát, ktorým sa zabezpečuje majetok alebo záväzky účtovnej jednotky (ďalej len „zabezpečovací derivát“) alebo iné finančné aktívum alebo finančný záväzok splňujúci požiadavky derivátu.

(5) Deriváty sa členia podľa účelu použitia na

- a) deriváty určené na obchodovanie,
- b) zabezpečovacie deriváty.

(6) Deriváty sa členia podľa druhu finančného nástroja na

- a) pevné termínové operácie, ktorými sú forwardy, futurity a swapy,
- b) opcie, z ktorých kupujúcemu plynie úžitok z priaznivého vývoja cien podkladových finančných nástrojov, ale ktoré pri nepriaznivom vývoji cien podkladových nástrojov negatívne neovplyvnia finančnú pozíciu kupujúceho.

(7) Deriváty sa z hľadiska podkladových finančných nástrojov členia na

- a) úrokové deriváty, ktorými sú deriváty s úrokovými nástrojmi,
- b) menové deriváty, ktorými sú deriváty s menovými nástrojmi,
- c) akciové deriváty, ktorými sú deriváty s akciovými nástrojmi,
- d) komoditné deriváty, ktorými sú deriváty s komoditnými nástrojmi,
- e) úverové deriváty, ktorými sú deriváty s úverovými nástrojmi.

(8) Ako úrokové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových úrokových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(9) Ako menové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových menových nástrojov, ktoré sú aspoň v dvoch menách, a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(10) Ako akciové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(11) Ako komoditné deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových komoditných nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(12) Ako úverové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z dvoch alebo viacerých podkladových úrokových nástrojov, alebo tiež z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov alebo komoditných podkladových nástrojov a ktorého reálna hodnota je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky. Vtedy sa účtuje

a) úverový derivát ako poskytnutá záruka, keď účtovná jednotka ako subjekt preberajúci riziko je zaviazaná plniť za dlžníka ak tento subjekt neplní svoje záväzky,

b) úverový derivát ako prijatá záruka, ak účtovná jednotka dohodla úverový derivát na účely zabezpečenia finančného aktíva s tým, že ak neplní iný subjekt svoje záväzky, uhradí ich subjekt preberajúci riziko,

c) prijatá záruka ako úverový derivát, ak ju účtovná jednotka nedohodla na účely zabezpečenia finančného aktíva.

(13) Za deriváty sa nepovažujú

a) repo obchody,

b) zmluvy o nákupe, prenájme alebo predaji hmotného majetku, nehmotného majetku, zásob okrem komodít, s ktorými sa obchoduje alebo môže obchodovať na sekundárnom trhu, napríklad poľnohospodárske produkty, nerastné produkty vrátane ropy, drahé kovy a energia, keď jedna zo zmluvných strán je oprávnená finančne sa vyrovnat'; výnimka sa nevzťahuje na zmluvy o komoditách uzavreté na účely kúpy, predaja alebo používania komodity, pri ktorých sa očakáva, že budú vyrovnané dodaním komodity,

c) zmluvy o nadobudnutí vlastných akcií výmenou,

d) poisťné zmluvy alebo obvyklé zmluvy, ktoré vyžadujú úhradu v súvislosti s klimatickými, geologickými alebo inými fyzikálnymi faktormi.

(14) Zložený finančný derivát je zmluvne dohodnutý základný finančný nástroj s derivátom, ktorý ovplyvňuje peňažné toky alebo z iného hľadiska modifikuje vlastnosti základného finančného nástroja (ďalej len „vložený derivát“). Vložený derivát sa oddeľuje od základného finančného nástroja a účtuje sa o ňom, ak sú splnené súčasne tieto podmienky:

a) ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu nie sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja,

b) základný finančný nástroj s rovnakými podmienkami ako vložený derivát by ako samostatný nástroj splňal definíciu derivátu,

c) základný finančný nástroj nie je oceňovaný reálnou hodnotou alebo je oceňovaný reálnou hodnotou, ale zmeny z ocenenia sú ponechané na súvahovom účte.

(15) Ak ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu nie sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja, vložený derivát sa účtuje od základného finančného nástroja oddelene, napríklad pri

a) predajnej opcii a kúpnej opcii vložených do finančného nástroja, pričom predajná opcia je opcia, ktorá kupujúcemu dáva právo predat' podkladový finančný nástroj za dohodnutú cenu k určitému termínu, pričom kúpna opcia je opcia, ktorá kupujúcemu dáva právo kúpiť podkladový finančný nástroj za cenu, za ktorú sa realizuje k určitému termínu,

b) menovej opcii vloženej do úrokového nástroja,

c) opcii na predĺženie splatnosti presahujúcej splatnosť úrokového základného finančného nástroja, ak pri splatnosti základného úrokového nástroja neexistuje korekcia na trhovú úrokovú mieru,

d) deriváte, ktorým sa mení základný úrokový nástroj na nástroj s charakteristikami kapitálového finančného nástroja alebo komodity,

e) deriváte, ktorý je vložený do úrokového nástroja, čím umožňuje konvertovať úrokový nástroj na finančný nástroj,

f) kúpnej opcii alebo predajnej opcii na úrokový nástroj vydaný s veľkým diskontom alebo prémieu, okrem opcii s cenou, za ktorú sa realizuje a ktorá sa rovná obstarávacej cene úrokového nástroja zvýšenej alebo zníženej o úrokové výnosy alebo náklady,

g) úverovom deriváte vloženého do základného finančného nástroja.

(16) Ak ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja, vložený derivát sa neúčtuje od základného finančného nástroja oddelene, napríklad pri

a) úrokovom swape vloženom do úrokového finančného nástroja,

b) úrokovej opcii vloženej do úrokového nástroja, ak je pri obstaraní opcia mimo peňazí; kúpna opcia je mimo peňazí, ak je spotová (okamžitá) cena nižšia ako cena, za ktorú sa opcia realizuje v čase splatnosti a predajná opcia je mimo peňazí, ak je spotová cena vyššia ako cena, za ktorú sa opcia realizuje v čase splatnosti,

c) menovom swape alebo forwarde vloženom do úrokového nástroja,

d) opcii na predčasné splatenie základného finančného nástroja s cenou, za ktorú sa realizuje a ktorá za bežných okolností nepovedie k značným ziskom alebo stratám.

(17) Ak je úverový derivát, ktorý sa účtuje ako záruka, súčasťou zloženého finančného nástroja, napríklad dlhopis s vloženým úverovým derivátom, sleduje sa oddelene od základného finančného nástroja na podsúvahových účtoch ako záruka.

(18) Ako zabezpečovacie deriváty sa účtujú deriváty, ktoré spĺňajú súčasne tieto podmienky:

a) zodpovedajú stratégii účtovnej jednotky v riadení rizík,

b) zabezpečovací vzťah je od začiatku formálne zdokumentovaný, napríklad dokumentácia umožňuje identifikáciu zabezpečovaných nástrojov a zabezpečovacích nástrojov, vymedzenie rizika, prístup k zabezpečovaniu a preukázaniu efektívnosti zabezpečenia,

c) zabezpečenie je efektívne, pričom za efektívne sa považuje, ak v priebehu zabezpečovacieho vzťahu budú zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích nástrojov zodpovedať zabezpečovanému riziku, prípadne celkové zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích nástrojov sú v rozpätí 80% až 125% zmien reálnych hodnôt zabezpečovaných nástrojov zodpovedajúcich zabezpečovanému riziku; pri efektívnosti zabezpečenia sa zisťuje, či zabezpečenie je efektívne na začiatku zabezpečenia a ďalej aspoň ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky, mimoriadnej účtovnej závierky alebo priebežnej účtovnej závierky.

(19) Zabezpečovanými nástrojmi môžu byť

a) aktíva vykázané v súvahe alebo záväzky, alebo ich časti,

b) zmluvy, ktoré sa neúčtujú na súvahových účtoch, zaväzujúce obidve strany a obsahujúce všetky významné náležitosti najmä množstvo, cenu, termín realizácie, sankcie,

c) očakávané budúce obchody dosiaľ zmluvne nezabezpečené, ktorých uskutočnenie je pravdepodobné, napríklad podľa obchodného plánu účtovnej jednotky, množstva podobných obchodov v minulosti, finančnej schopnosti a prevádzkovej

schopnosti účtovnej jednotky vykonať tento obchod, rozsahu strát, ktoré by mohli nastať pri neuskutočnení obchodu, možnosti použiť na rovnaké účely iný druh obchodu s podstatne rozdielnymi charakteristikami; identifikácia očakávaného budúceho obchodu v dokumentácii sa vykoná aj z hľadiska obdobia, v ktorom by sa obchod mal uskutočniť, pričom sa určí obdobie a zdokumentuje sa obdobie v priebehu ktorého sa uskutočnenie obchodu očakáva.

(20) Zabezpečené nástroje môžu mať charakter

a) jednotlivého aktíva, záväzku alebo očakávaných budúcich obchodov,

b) viacerých aktív, záväzkov alebo očakávaných budúcich obchodov s obdobnými charakteristikami, pri ktorých sa zabezpečuje proti rovnakému riziku.

(21) Ako o zabezpečovacom deriváte sa neúčtuje, ak

a) uplynie doba platnosti zabezpečovacieho derivátu alebo je tento derivát predaný alebo uplatnený,

b) zabezpečenie už nespĺňa podmienky na zaradenie derivátu do zabezpečovacích derivátov,

c) sa už nepredpokladá, že dôjde k plneniu zmluvy alebo k realizácii očakávaného budúceho obchodu.

(22) Deriváty sa sledujú na podsúvahových účtoch, účtujú sa na súvahových účtoch a výsledkových účtoch odo dňa dohodnutia obchodu do dňa posledného vyrovnania, ukončenia, uplatnenia práva, predaja alebo spätného nákupu. Dňom dohodnutia obchodu je deň uzavretia zmluvy.

(23) Pohľadávky a záväzky vykazované v súvahe sa na analytických účtoch členia podľa jednotlivých derivátov. Pri pevných termínových operáciách zmeny reálnej hodnoty sa účtujú ako pohľadávka alebo záväzok na účte 373 - Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií. Pri opciách zaplatená opčná prémie sa účtuje na účte 376 - Nakúpené opcie, prijatá opčná prémie na účte 377 - Predané opcie. Na týchto účtoch sa tiež účtuje o zmenách ich reálnych hodnôt.

(24) Ak je derivát klasifikovaný ako derivát na obchodovanie určený na obchodovanie na tuzemskej burze, zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu účtuje sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka zmena reálnej hodnoty doložená údajmi z verejného trhu na účtoch 567 - Náklady na derivátové operácie a 667 - Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom s účtami 373, 376, 377. Finančné vysporiadanie pri realizácii obchodu sa vykoná súvzťažne s účtami 373, 376 a 377.

(25) Zmena reálnej hodnoty derivátov určených na obchodovanie na neverejnom trhu sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka účtuje podľa povahy na ťarchu alebo v prospech účtu 373, 376, 377 so súvzťažným zápisom s účtom 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(26) Ak bude uplatnená

a) nakúpená kúpna opcia, opčná prémie vstupuje do obstarávacej ceny nadobudnutého majetku, okrem menovej opcie,

b) predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 - Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 - Predané opcie,

c) nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 - Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 - Nakúpené opcie,

d) predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 - Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 - Predané opcie.

(27) Ak sa neuplatní

a) nakúpená kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 - Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 - Nakúpené opcie,

b) nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 - Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 - Nakúpené opcie,

c) predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 - Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 - Predané opcie,

d) predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 - Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 - Predané opcie.

(28) Ak nie je možné preceniť deriváty reálnou hodnotou, ktorou je trhovú cenu z verejného trhu, použije sa kvalifikovaný odhad. Na určenie reálnej hodnoty sa použije model oceňovania s preukázateľnými údajmi, napríklad referenčné výmenné kurzy určené a vyhlásené Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, zverejnené úrokové sadzby medzibankového trhu, verejne dostupné ratingy ratingových agentúr. Ak sa nedá odborný odhad vypracovať, alebo ak sú náklady na získanie informácií o precenení neúmerne jeho významu, potom sa o reálnej hodnote neúčtuje, ak nie je zrejmé, že prišlo k znehodnoteniu derivátu.

(29) Zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích derivátov sa účtujú na účte 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov so súvzťažným zápisom na príslušný účet derivátu. Zmeny reálnej hodnoty zabezpečeného aktíva alebo záväzkov z dôvodu zabezpečeného rizika sa účtujú na účte 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov so súvzťažným zápisom na príslušný účet aktív alebo záväzkov.

(30) Ku dňu ukončenia zabezpečenia sa precenenie na reálnu hodnotu zabezpečeného aktíva alebo záväzkov rozpustí na ťarchu alebo v prospech účtu aktív alebo záväzkového účtu so súvzťažným zápisom s účtom 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(31) Ak bude zabezpečovaný majetok a záväzky a so zabezpečovacím derivátom sa obchoduje na verejnom trhu a zmeny reálnej hodnoty je možné doložiť údajmi z verejného trhu, alebo so zabezpečovacím derivátom sa neobchoduje na verejnom trhu, ale derivát bude vysporiadaný podľa uzavretej zmluvy najneskôr do konca nasledujúceho účtovného obdobia následne sa na ťarchu príslušného účtu nákladov a v prospech príslušného účtu výnosov účtuje nielen o zmenách reálnych hodnôt zabezpečeného majetku a záväzkov, ale aj o zabezpečovacích derivátoch.

Derivátom podľa § 8 písm. d) zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších predpisov sa rozumie peniazmi oceniteľné právo alebo záväzok vzťahujúci sa na cenné papiere alebo odvodený

od cenných papierov, komodít, úrokových mier, kurzových indexov peňažných prostriedkov v eurách alebo v inej mene alebo iných majetkových hodnôt využívaných na tento účel v obchodnom styku; derivátom je aj peniazmi oceniteľné právo alebo záväzok vzťahujúci sa na zmluvy o cenných papieroch alebo je od takých zmlúv odvodený; derivátmi sú najmä finančné nástroje uvedené v § 5 ods. 1 písm. d) až j) zákona o cenných papieroch, t.j.

- d) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa cenných papierov, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov alebo finančných mier, ktoré môžu byť vyrovnané doručením alebo v hotovosti,
- e) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa komodít, ktoré sa musia vyrovnat' v hotovosti alebo sa môžu vyrovnat' v hotovosti na základe voľby jednej zo zmluvných strán; to neplatí, ak k takému vyrovnaniu dochádza z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti, ktorá má za následok ukončenie zmluvy,
- f) opcie, futures, swapy a iné deriváty týkajúce sa komodít, ktoré sa môžu vyrovnat' v hotovosti, ak sa obchodujú na regulovanom trhu alebo na mnohostrannom obchodnom systéme^{16a)},
- g) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty neuvedené v písmene f), týkajúce sa komodít, ktoré neslúžia na podnikateľské účely^{16b)}, majú charakter iných derivátových finančných nástrojov^{16b)} a sú zúčtované alebo vyrovnávané prostredníctvom systémov zúčtovania a vyrovnania alebo podliehajú obvyklým výzvam na doplnenie aktív,
- h) derivátové nástroje na presun úverového rizika,
- i) finančné rozdielové zmluvy,
- j) opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa klimatických zmien, dopravných sadzieb, oprávnení na emisie, miery inflácie alebo iných úradných hospodárskych štatistík, ktoré sa musia vyrovnat' v hotovosti alebo sa môžu vyrovnat' na základe voľby jednej zo zmluvných strán, a to inak ako z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti majúcej za následok ukončenie zmluvy, ako aj iné deriváty týkajúce sa aktív, práv, záväzkov, indexov a iných faktorov, neuvedené v písmenách a) až i), ktoré majú charakter iných derivátových finančných nástrojov¹⁷⁾ a obchoduje sa s nimi na regulovanom trhu alebo na mnohostrannom obchodnom systéme alebo sú zúčtované alebo vyrovnávané prostredníctvom systémov zúčtovania a vyrovnania, alebo podliehajú obvyklým výzvam na doplnenie aktív.

Poznámky k odkazom 16a až 17 v zákone o cenných papieroch znejú:

^{16a)} § 39a zákona č. 429/2002 Z.z. v znení zákona č. 209/2007 Z.z.

^{16b)} Čl. 38 nariadenia Komisie (ES) č. 1287/2006/ES z 10. augusta 2006, ktorým sa vykonáva smernica 2004/39/ES Európskeho parlamentu a Rady, pokiaľ ide o povinnosti pri vedení záznamov pre investičné spoločnosti, oznamovanie transakcií, prehľadnosť trhu, prijatie finančných nástrojov na obchodovanie a vymedzené pojmy na účely tejto smernice (Ú.v. EÚ L 241, 2.9.2006).

¹⁷⁾ Čl. 38 a 39 nariadenia Komisie (ES) č. 1287/2006/ES.

§ 17

Zásady pre členenie krátkodobého majetku a jeho účtovanie

(1) Krátkodobý majetok sa člení na

- a) zásoby,
- b) krátkodobý finančný majetok,
- c) krátkodobé pohľadávky.

(2) Zásobami sú

- a) materiál,
- b) nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá,
- c) tovar.

(3) Ako materiál sa účtujú najmä suroviny, pomocné látky a prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly, hmotný majetok podľa § 13 ods. 7, pričom

a) ako suroviny sa účtujú hmoty, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu,

b) ako pomocné látky sa účtujú hmoty, ktoré prechádzajú priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu, napríklad lak na výrobky,

c) ako prevádzkové látky sa účtujú hmoty, ktoré sú potrebné na prevádzku účtovnej jednotky ako celku, napríklad mazadlá, palivo, čistiace prostriedky,

d) ako náhradné dielce sa účtujú predmety určené na uvedenie hmotného majetku do pôvodného stavu alebo prevádzkyschopného stavu,

e) ako o obaloch sa účtuje, ak slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov; a ak nevratné obaly sa dodávajú zákazníkovi alebo odovzdávajú vo vnútri účtovnej jednotky spolu s dodaným obsahom.

(4) O hnutelných veciach s dobou použiteľnosti najviac jeden rok sa účtuje bez ohľadu na obstarávaciu cenu ako o zásobách.

(5) O nedokončenej výrobe sa účtuje, ak ide o produkty, ktoré už prešli jednou alebo niekoľkými výrobnými operáciami a nie sú už materiálom, ale nie sú ešte hotovým výrobkom. Medzi nedokončenú výrobu sa zahŕňajú tiež nedokončené výkony iných činností, pri ktorých nevznikajú hmotné produkty, napríklad služby súdnych exekútorov a architektov.

(6) O polotovaroch vlastnej výroby sa účtuje, ak ide o oddelene evidované produkty, ktoré ešte neprešli všetkými výrobnými stupňami a dokončia sa alebo skompletizujú do výrobkov v ďalšom výrobnom procese.

(7) O výrobkoch sa účtuje, ak ide o predmety vlastnej výroby určené na predaj mimo účtovnej jednotky alebo na spotrebu vo vnútri účtovnej jednotky.

(8) V zásobách sa účtujú najmä zvieratá, ktorými sú mladé chovné zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožušínové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek, perličiek a husí na výkrm a psy.

(9) O tovare sa účtuje, ak sa nakupuje za účelom predaja, pričom nakúpený tovar sa zachováva v nezmenenej podobe, nepoužíva sa, neprenajíma a nevykonáva sa na ňom technické zhodnotenie. Tovarom sú aj výrobky vlastnej výroby, ktoré sa

aktivovali (účtová skupina 62 - Aktivácia) a odovzdali do vlastných predajní účtovnej jednotky.

(10) Krátkodobým finančným majetkom sú

a) peňažné hotovosti účtovnej jednotky, ekvivalenty peňažných hotovostí, napríklad ceniny, poukážky, šeky,

b) účty v bankách,

c) majetok účtovaný v účtovej skupine 25,

d) peniaze na ceste.

(11) Krátkodobý finančný majetok je likvidný, bezprostredne obchodovateľný majetok, u ktorého predpokladaná držba je najviac jeden rok odo dňa uskutočnenia účtovného prípadu.

(12) Krátkodobými pohľadávkami sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti najviac jeden rok.

§ 18

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek

(1) Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve.

(2) K cenným papierom a podielom, ktorých zmena reálnej hodnoty sa účtuje na účte 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov okrem cenných papierov a podielov podľa § 14 ods. 12, sa tvorba a zúčtovanie opravnej položky účtuje takto:

a) suma, ktorá tvorí kladný rozdiel medzi ocenením podľa § 25 ods. 1 zákona a reálnou hodnotou tohto majetku, sa účtuje na ťarchu účtu 565 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 096 - Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku alebo účtu 291 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku; ak sa účtovala zmena reálnej hodnoty v prospech účtu 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, zúčtuje sa opačným účtovným zápisom ako jej tvorba,

b) suma, ktorá tvorí kladný rozdiel medzi reálnou hodnotou tohto majetku a ocenením podľa § 25 ods. 1 zákona a je k tomuto majetku vytvorená opravná položka, sa

1. vo výške vytvorenej opravnej položky zúčtuje na ťarchu účtu 096 - Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku alebo účtu 291 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 565 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku,

2. vo výške sumy tvoriacej rozdiel účtuje na ťarchu účtu 063 - Realizovateľné cenné papiere a podiely alebo účtu 257 - Ostatné realizovateľné cenné papiere so súvzťažným zápisom v prospech účtu 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(3) Opravná položka k dlhodobému finančnému majetku, ktorého hodnota sa oceňuje metódou vlastného imania, sa účtuje, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako je hodnota tohto majetku ocenená metódou vlastného imania. Opravná položka sa účtuje primerane postupom podľa odseku 2, pričom sa pri jej účtovaní posudzuje hodnota majetku ocenená metódou vlastného imania a hodnota majetku znížená o predpokladané nižšie ekonomické úžitky.

(4) Opravná položka k odpisovanému dlhodobému majetku, ktorého úžitková hodnota sa znižuje opotrebovaním, sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve, pričom ocenením v účtovníctve sa na tieto účely rozumie ocenenie po zohľadnení oprávok a už vytvorenej opravnej položky. Opravná položka k neodpisovanému dlhodobému majetku sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve. Ocenením neodpisovaného dlhodobého majetku v účtovníctve sa rozumie ocenenie po zohľadnení už vytvorenej opravnej položky. Ak predpokladaná predajná cena dlhodobého majetku po odpočítaní nákladov na predaj je vyššia ako predpokladaná hodnota ďalšieho využitia tohto majetku účtovnou jednotkou, pri tvorbe opravnej položky sa zohľadňuje predpokladaná predajná cena znížená o náklady na predaj.

(5) Opravná položka k zásobám sa tvorí, ak je opodstatnené predpokladať, že budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve. Opravná položka sa vytvára podľa § 23 ods. 1.

(6) Opravná položka k finančnému majetku sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve, pričom ocenením v účtovníctve sa na tieto účely rozumie ocenenie po zohľadnení už vytvorenej opravnej položky.

(7) Opravná položka k pohľadávke sa tvorí najmä k pohľadávke, pri ktorej je opodstatnené predpokladať, že ju dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k spornej pohľadávke voči dlžníkovi, s ktorým sa vedie spor o jej uznanie.

(8) Opravná položka k dlhobehj pohľadávke a k dlhodobému finančnému majetku, ktorým sú pôžičky, ak je zostatková doba splatnosti tejto pohľadávky alebo pôžičky dlhšia ako jeden rok, upravuje hodnotu tejto pohľadávky a pôžičky na jej súčasnú hodnotu, napríklad metódou efektívnej úrokovej miery.

(9) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie a sumy už vytvorenej opravnej položky k majetku. Posudzuje sa potreba účtovania upravujúcich závierkových účtovných prípadov podľa § 2a ods. 1 písm. b), napríklad v prípade vyhlásenia konkurzu alebo reštrukturalizácie¹⁶⁾ na niektorého z odberateľov, ktoré sa uskutočnilo po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok z obchodného styku existovalo už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(10) Opravná položka nemá aktívny zostatok.

(11) Tvorba opravnej položky k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku, k obstarávanému dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku a k poskytnutým preddavkom na dlhodobý

nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na ťarchu účtu 553 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 09 - Opravné položky k dlhodobému majetku. Tvorba opravnej položky k zásobám, s výnimkou zásob vlastnej výroby, sa účtuje na ťarchu účtu 505 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek k zásobám v účtovej skupine 19 - Opravné položky k zásobám. Tvorba opravnej položky k zásobám vlastnej výroby sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 19 - Opravné položky k zásobám. Tvorba opravnej položky k dlhodobému finančnému majetku, ku krátkodobému finančnému majetku, k obstarávanému finančnému majetku a k poskytnutým preddavkom na finančný majetok sa účtuje na ťarchu účtu 565 - Tvorba a zúčtovanie opravnej položky k finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek k finančnému majetku v účtovej skupine 09 - Opravné položky k dlhodobému majetku alebo 29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku, ak ide o krátkodobý finančný majetok. Tvorba opravnej položky k pohľadávke sa účtuje na ťarchu účtu 547 - Tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávke so súvzťažným zápisom v prospech účtu 391 - Opravné položky k pohľadávkam.

(12) Zúčtovanie opravnej položky sa účtuje z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva alebo z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva, napríklad pri predaji, likvidácii, darovaní, škode, spotrebe a inkase pohľadávky, sa účtuje pred vyradením majetku z účtovníctva.

(13) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva, sa účtuje na ťarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku a pri dlhodobom odpisovanom majetku v prospech vecne príslušného účtu oprávok k dlhodobému majetku.

(14) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku sa účtuje na ťarchu vecne príslušného súvahového účtu opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech účtu

- a) 553 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku,
- b) 505 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám,
- c) 61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob,
- d) 565 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku,
- e) 547 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam.

(15) Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že ich suma je iná ako je ich suma v účtovníctve, nevytvárajú sa opravné položky, ale ich zvýšenie alebo zníženie sa účtuje priamo na účte záväzkov so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu nákladov alebo v prospech príslušného účtu výnosov, napríklad, ak nie je záväzok splatený alebo splácaný včas a podľa zmluvy vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania alebo penále.

Poznámka k zneniu ods. 12:

V príkladoch uvedených pri zúčtovaní opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva je chybné uvedenie príklad "a inkase pohľadávky". Správne má byť uvedené "a odpise pohľadávky". V prípade inkasa pohľadávky sa vytvorená opravná položka stáva neopodstatnenou a zúčtuje sa z dôvodu zániku jej opodstatnenia účtovným zápisom na ťarchu účtu 391 so súvzťažným zápisom v prospech účtu 547 - Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam.

Opravné položky vyjadrené v cudzej mene

Ak majetok účtovnej jednotky je vyjadrený v cudzej mene, podľa § 4 ods. 7 zákona účtujú sa aj opravné položky vytvorené k takémuto majetku v eurách aj v cudzej mene. Vztahuje sa to na opravné položky k cenným papierom a podielom a k pohľadávkam, vrátane poskytnutých preddavkov a pôžičiek, účtované na účtoch 095, 096, 291 a 391.

Pri opravných položkách vyjadrených v cudzej mene mala by platiť zásada, že pri ich prepočítaní na eurá sa použije rovnaký kurz, akým je majetok prepočítaný (ocenený) v účtovníctve v okamihu, keď sa k tomuto majetku opravná položka tvorí alebo zúčtováva. V súlade s § 24 ods. 1 opatrenia na účtoch opravných položiek sa o kurzových rozdieloch ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu neúčtuje.

Kurzové rozdiely podľa § 24 ods. 3 opatrenia sa účtujú zo stavu opravných položiek vyjadrených v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a to na ťarchu účtu 563 alebo v prospech účtu 663 so súvzťažným zápisom na účte vecne príslušnej opravnej položky, s výnimkou prípadov podľa § 24 ods. 4 a 5 opatrenia, týkajúcich sa cenných papierov a podielov, pri ktorých sa kurzové rozdiely účtujú ako súčasť ich ocenenia reálnou hodnotou.

§ 19

Zásady pre tvorbu a použitie rezerv

(1) Rezerva sa tvorí na základe zásady opatrnosti na riziká a straty. Rezerva je záväzok predstavujúci existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, pričom ak nie je známa presná výška tohto záväzku, ocení sa odhadom v sume dostatočnej na splnenie existujúcej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka pri zohľadnení rizík a neistôt. Záväzok s určitým časovým vymedzením a určitou výškou sa neúčtuje na účte rezerv, ale na príslušnom účte záväzku.

(2) Spôsob tvorby a používania rezerv sa uvádza vo vnútornom predpise účtovnej jednotky, pričom rezerva sa môže použiť len na účel, na ktorý bola vytvorená. Pri tvorbe rezerv podľa odseku 7 písm. s) sa môžu použiť poistno - matematické metódy a hodnota týchto rezerv sa upravuje na ich hodnotu v čase účtovania a vykazovania.

(3) Tvorba rezerv súvisiaca s obstaraním majetku, napríklad nevyfakturovaná dodávka materiálu, nevyfakturovaná dodávka dlhodobého majetku sa účtuje

so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu majetku a jej použitie so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu záväzkov, napríklad po obdržaní faktúry od dodávateľa.

(4) Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia.

(5) Rezervy nemajú aktívny zostatok.

(6) Rezervy sú predmetom dokladovej inventúry a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa z dôvodu upravujúcich závierkových účtovných prípadov účtuje tvorba rezervy, alebo sa upraví jej výška.

(7) Rezervy sa vzťahujú na povinnosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z uzavretých zmlúv, z dobrovoľného rozhodnutia účtovnej jednotky splniť si povinnosť voči tretím stranám, napríklad ak na základe konania účtovnej jednotky v minulosti, zverejnenia pravidiel alebo oznámenia o uznaní zodpovednosti účtovnej jednotky tretia strana očakáva, že takáto povinnosť bude splnená. Rezervy sa vytvárajú na

- a) náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia,
- b) reklamácie a záručné opravy,
- c) odstránenie odpadov a obalov,
- d) rekultiváciu pozemkov,
- e) demoláciu budov,
- f) odstúpné,
- g) nevyčerpané dovolenky, vrátane sociálneho poistenia,
- h) odmeny členom dozornej rady a iných orgánov spoločnosti,
- i) nevyfakturované dodávky a služby,
- j) členské príspevky do zväzov, spolkov, komôr a podobne, ktoré sa týkajú vykazovaného účtovného obdobia,
- k) bonusy, skontá, rabaty a podobne, ktoré sa týkajú výrobkov, tovaru a služieb predaných pred ukončením vykazovaného účtovného obdobia,
- l) náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy týkajúcej sa vykazovaného účtovného obdobia,
- m) náklady na zostavenie daňového priznania za vykazované účtovné obdobie,
- n) pokuty a penále,
- o) finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk,
- p) povinnosť spätného odkúpenia obalov,
- q) prebiehajúce a hroziace súdne spory,
- r) vyplácanie prémieí a odmien,
- s) vyplácanie odchodného, vyplácanie plnení pre zamestnancov pri životných jubileách alebo pracovných jubileách a iných plnení pre zamestnancov (zamestnanecké požitky),
- t) provízie obchodným zástupcom,
- u) na stratové zmluvy a nevýhodné zmluvy, ktorými sú zmluvy, pri ktorých náklady nevyhnutné na splnenie zmluvných povinností prevyšujú ekonomický úžitok, ktorý sa zo zmluvy očakáva,

v) náklady na uvedenie prenajatého majetku do predchádzajúceho stavu podľa § 41,

w) vypustené emisie do ovzdušia,

x) a iné riziká a straty súvisiace s činnosťou účtovnej jednotky.

(8) Tvorba rezervy na náklady sa účtuje na vecne príslušný nákladový účet, ku ktorému záväzok prislúcha. Ak ide o rezervu, ktorá sa týka viacerých nákladových druhov alebo na tento nákladový druh nie je ustanovený nákladový účet, tvorí sa rezerva na ťarchu účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo účtu 568 - Ostatné náklady na finančnú činnosť. Použitie rezervy sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu rezerv so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu záväzkov. Zrušenie nepotrebné rezervy alebo jej časti sa účtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala tvorba rezervy. Pri rezervách sa uplatňuje zásada správneho vyčíslenia konečného zostatku súvahového účtu rezerv a k tomu prislúchajúcich konečných stavov nákladov.

(9) Rezerva na bonusy, rabaty, skontá a na vrátenie kúpnej ceny pri reklamácii sa tvorí ako zníženie pôvodne dosiahnutých výnosov so súvzťažným zápisom v prospech súvahového účtu rezerv.

(10) Rezerva na stratu zo zákazkovej výroby podľa § 30 sa účtuje na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť so súvzťažným zápisom v prospech účtu 316 - Čistá hodnota zákazky. Zrušenie rezervy na stratu zo zákazkovej výroby sa účtuje na ťarchu účtu 316 - Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

Rezervy vyjadrené v cudzej mene

Ak existujúca povinnosť účtovnej jednotky je vyjadrená v cudzej mene, podľa § 4 ods. 7 zákona účtuje sa aj rezerva tvorená na takýto záväzok v eurách aj v cudzej mene.

Pri tvorbe rezervy sa cudzia mena prepočíta na eurá referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska

a) v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu,

b) v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Pri použití rezervy sa cudzia mena prepočíta na eurá kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu, napr. dňu vzniku záväzku, s ktorým sa rezerva súvzťažne zúčtuje pri jej použití. Rozdiel, ktorý vznikne z rozdielnosti kurzov na účte rezervy je súčasťou rozdielu medzi sumou vytvorenej rezervy v eurách a v cudzej mene a sumou vzniknutého záväzku v eurách a v cudzej mene, ktorý sa účtuje na ťarchu príslušného účtu nákladov, ak suma vytvorenej rezervy je nižšia alebo v prospech príslušného účtu nákladov, ak suma vytvorenej rezervy je vyššia ako suma zaúčtovaného záväzku.

Pri použití rezervy možno postupovať aj iným spôsobom, ktorým sa dosiahne rovnaký výsledok, ak z praktického hľadiska je jednoduchší. Pri tomto spôsobe sa vzniknutý záväzok v cudzej mene prepočíta na eurá kurzom ECB alebo NBS

vyhláseným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu a zaúčtuje v prospech príslušného účtu záväzku so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu nákladov, napr. účtu 521 - Mzdové náklady. Použitie rezervy v cudzej mene sa prepočíta rovnakým kurzom, akým je rezerva ocenená v účtovníctve a zaúčtuje sa na ťarchu účtu rezervy so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu nákladov, napr. účtu 521, na ťarchu ktorého bol zaúčtovaný vzniknutý záväzok. Pri tomto spôsobe účtovania nevzniká na účte rezervy pri jej použití žiadny rozdiel, ani v cudzej mene ani v eurách.

V súlade s § 24 ods. 1 opatrenia sa na účtoch rezerv o kurzových rozdieloch ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu neúčtuje.

Kurzové rozdiely podľa § 24 ods. 3 opatrenia sa účtujú zo stavu rezerv, ak sú vyjadrené v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a to na ťarchu účtu 563 alebo v prospech účtu 663 so súvzťažným zápisom na účte príslušnej rezervy.

§ 24

Účtovanie kurzových rozdielov

(1) Na účtoch pohľadávok, záväzkov, dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu z dôvodu inkasa pohľadávok, platby záväzkov a predaja dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky. O kurzových rozdieloch sa účtuje ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu najmä z dôvodu postúpenia pohľadávky, vkladu pohľadávky do základného imania, vzájomného započítania pohľadávky.

(2) Kurzové rozdiely nevznikajú pri

- a) zmene veriteľa u dlžníka a u veriteľa, ak za jeho dlžníka bude plniť iný dlžník,
- b) splácaní peňažných vkladov od spoločníka do obchodných spoločností a družstiev; rozdiel sa účtuje ako pohľadávka alebo ako záväzok voči vkladateľovi.

(3) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa kurzový rozdiel z ocenenia majetku a záväzkov podľa § 4 ods. 7 zákona účtuje na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky, s výnimkou prípadov podľa odsekov 4 a 5. Rovnako sa postupuje pri účtovaní kurzových rozdielov z opravných položiek a rezerv v cudzej mene.

(4) Kurzové rozdiely z majetku a záväzkov podľa § 27 ods. 1 zákona sú súčasťou ich ocenenia reálnou hodnotou. Účtujú sa takým istým spôsobom, ako sa účtujú zmeny reálnej hodnoty tohto majetku a záväzkov, a to do výnosov alebo nákladov, alebo na účte 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, napríklad pri cenných papieroch podľa § 14, pri derivátoch podľa § 16.

(5) Kurzové rozdiely pri podieloch na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, ocenených metódou vlastného imania podľa § 27 ods. 9 zákona sú súčasťou ocenenia metódou vlastného imania.

S účinnosťou od 1.1.2008 podľa § 24 ods. 6 zákona sa prijaté a poskytnuté preddavky v cudzej mene neprepočítavajú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje

úctovná závierka.

Podľa § 4 ods. 7 zákona účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo a zostavovať úctovnú závierku v peňažných jednotkách meny euro. V prípade **pohľadávok a záväzkov, podielov, cenných papierov, derivátov, cenín a peňažných prostriedkov**, ak sú vyjadrené v cudzej mene, účtovná jednotka je povinná účtovať v eurách aj v cudzej mene; táto povinnosť platí aj pri opravných položkách, rezervách a technických rezervách, ak majetok a záväzky, ktorých sa týkajú, sú vyjadrené v cudzej mene.

Ak zákon neustanovuje inak, majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene prepočítava účtovná jednotka na eurá podľa § 24 ods. 2 zákona referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou (ECB) alebo Národnou bankou Slovenska (NBS)

- a) v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis, napr. zákon o bankách, zákon o cenných papieroch a investičných službách,
- b) v deň, ku ktorému sa zostavuje úctovná závierka,
- c) v deň, ktorým je rozhodný deň, ku ktorému sa preberá majetok a záväzky od zahraničnej zanikajúcej právnickej osoby.

Kurz vyhlásený ECB alebo NBS použije účtovná jednotka na ocenenie majetku a záväzkov ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu okrem účtovných prípadov kúpy a predaja cudzej meny za eurá, ak sa kúpa alebo predaj uskutočňuje s bankou, pobočkou zahraničnej banky alebo so zmenárňou (§ 24 ods. 3 zákona) a okrem účtovných prípadov úbytku (použitia) peňažných prostriedkov cudzej meny pre potreby účtovnej jednotky, keď peňažné prostriedky cudzej meny sú v účtovníctve v eurách už ocenené a ich úbytok sa vyjadri v tomto ocenení, pričom sa použije individuálne účtovné ocenenie alebo sa cena stanoví váženým aritmetickým priemerom (§ 25 ods. 5 zákona a § 24 opatrenia).

Pri kúpe a pri predaji cudzej meny za menu euro použije účtovná jednotka podľa § 24 ods. 3 zákona kurz, za ktorý boli tieto hodnoty nakúpené alebo predané. Po doplnení citovaného ustanovenia zákona s účinnosťou od 1.1.2008, ak sa predaj alebo kúpa cudzej meny uskutoční za iný kurz ako ponúka banka, pobočka zahraničnej banky alebo zmenáreň v kurzovom lístku, použije sa kurz, ktorý banka, pobočka zahraničnej banky alebo zmenáreň v deň vysporiadania obchodu ponúka za kúpu alebo predaj meny v kurzovom lístku. Ak sa kúpa alebo predaj neuskutočňuje s bankou, pobočkou zahraničnej banky alebo so zmenárňou, použije sa referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu vysporiadania obchodu.

Pri prevode peňažných prostriedkov z účtu zriadeného v cudzej mene na účet zriadený v eurách a z účtu zriadeného v eurách na účet zriadený v cudzej mene sa podľa § 24 ods. 4 zákona použije kurz ako pri kúpe a pri predaji cudzej meny za menu euro, t.j. kurz, za ktorý boli tieto hodnoty nakúpené alebo predané banke.

Za kúpu cudzej meny za menu euro sa považujú obstarané peňažné

prostriedky cudzej meny zaplatené v eurách, a to bez ohľadu, či ide o cudziu menu v hotovosti (valuty) alebo v bezhotovostnej forme (uloženú na bankovom devízovom účte). Kúpou cudzej meny je aj úhrada záväzkov v cudzej mene z bankového účtu zriadeného v eurách a prevod peňažných prostriedkov z bankového účtu zriadeného v eurách na bankový účet zriadený v cudzej mene (devízový účet).

Predajom cudzej meny za menu euro je taký predaj, ak za peňažné prostriedky cudzej meny sú prijaté (zinkasované) peňažné prostriedky v eurách bez ohľadu, či inkaso bolo v hotovosti alebo bezhotovostne (na bankový účet v eurách). Predajom cudzej meny za eurá je aj inkaso pohľadávky v cudzej mene na bankový účet zriadený v eurách a prevod peňažných prostriedkov z bankového účtu zriadeného v cudzej mene (devízového účtu) na bankový účet zriadený v eurách.

Pri úbytku peňažných prostriedkov rovnakej cudzej meny v pokladnici účtovnej jednotky, s výnimkou úbytku v dôsledku predaja, možno použiť v súlade s § 25 ods. 5 zákona na ocenenie úbytku kurz zistený váženým aritmetickým priemerom alebo spôsobom, keď prvý kurz na ocenenie prírastku peňažných prostriedkov sa použije ako prvý kurz na ocenenie úbytku peňažných prostriedkov (metódou FIFO). Analogicky možno postupovať podľa § 25 ods. 5 zákona aj pri úbytku peňažných prostriedkov rovnakej cudzej meny vedených na bankovom účte účtovnej jednotky, s výnimkou úbytku v dôsledku predaja, keďže neexistuje žiadny rozdiel medzi tým, či peňažné prostriedky cudzej meny sú v hotovosti alebo na bankovom účte. Osobitne treba zdôrazniť skutočnosť, že účtovanie kurzových rozdielov ustanovené v § 24 ods. 1 opatrenia možno dodržať len vtedy, ak sa pri oceňovaní úbytku peňažných prostriedkov cudzej meny vedených na bankovom účte, s výnimkou úbytku v dôsledku predaja, použije ustanovenie § 25 ods. 5 zákona rovnako ako pri peňažných prostriedkoch cudzej meny v hotovosti.

PODROBNOSTI O POSTUPOCH ÚČTOVANIA V OSOBITNÝCH ÚČTOVNÝCH PRÍPADOCH

§ 26

Účtovanie pri zlúčení, splynutí a rozdelení

(1) Pri zrušení bez likvidácie sa v účtovníctve zanikajúcej účtovnej jednotky ku dňu predchádzajúcemu rozhodnému dňu rozdiely vzniknuté medzi reálnou hodnotou majetku a záväzkov podľa § 27 ods. 1 písm. d) zákona a účtovnou hodnotou majetku a záväzkov účtujú

a) na účet opravných položiek podľa § 18, ak je reálna hodnota majetku nižšia ako účtovná hodnota tohto majetku, pričom pri ich účtovaní sa odhadujú ekonomické úžitky z majetku v účtovnej jednotke, ktorá sa stane právnym nástupcom (ďalej len "nástupnícka účtovná jednotka"),

b) na účet rezerv; tvorba a zrušenie rezerv sa účtuje podľa § 19 a zohľadňuje sa tvorba rezerv v nástupníckej účtovnej jednotke,

c) výsledkovo alebo na účet 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, ak ide o majetok a záväzky podľa § 14 a 16, pri ktorých sa účtuje zmena reálnej hodnoty z dôvodu zostavenia účtovnej závierky,

d) v ostatných prípadoch neuvedených v písmenách a) až c) na účet 416 - Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení; pred účtovaním oceňovacieho rozdielu sa zúčtuje opravná položka podľa § 18 ods. 14.

(2) V účtovníctve sa účtovnou hodnotou podľa odseku 1 rozumie hodnota majetku po zohľadnení odpisov vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ocenenie metódou vlastného imania pri cenných papieroch a podieloch oceňovaných metódou vlastného imania ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka alebo hodnota majetku po zohľadnení opravných položiek vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie a rezerv vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

(3) V otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa oceňujú majetok a záväzky podľa § 25 ods. 1 písm. f) zákona v zanikajúcej právnickej osobe alebo podľa § 25 ods. 2 zákona. Pri zlúčení sa preberajú konečné stavy účtov nástupníckej účtovnej jednotky podľa § 17 ods. 6 zákona.

(4) Zostatok účtu 416 - Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení vzniknutý podľa odseku 1 písm. d), sa v otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky vykazuje na účtoch účtovej skupiny 41 - Základné imanie a kapitálové fondy a účtovej skupiny 42 - Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia, a to v súlade so zmluvou o zlúčení, splynutí a rozdelení.

(5) V otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa vzniknuté rozdiely z dôvodu vylúčenia vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátane rezerv a účtov časového rozlíšenia medzi účtovnými jednotkami zúčastnenými na splynutí a rozdelení vykazujú na účte 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 - Neuhradená strata minulých rokov. Pri zlúčení sa vzájomné pohľadávky a záväzky vrátane rezerv a účtov časového rozlíšenia medzi účtovnými jednotkami zúčastnenými na zlúčení vylúčia po zlúčení, a vzniknuté rozdiely z dôvodu vylúčenia vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátane účtov časového rozlíšenia a rezerv, sa účtujú na príslušné účty nákladov alebo výnosov v účtovníctve nástupníckej účtovnej jednotky.

(6) V otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa vykazujú majetok, záväzky a vlastné imanie jednotlivých účtovných jednotiek zúčastnených na zlúčení, splynutí a rozdelení, ak zúčastnená účtovná jednotka nemá podiel⁽⁸⁾ v inej zúčastnenej účtovnej jednotke. Ak jedna zúčastnená účtovná jednotka má podiel v inej zúčastnenej účtovnej jednotke, vykazujú sa hodnoty v otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky po vylúčení podielov, ktoré sa účtujú na účtoch účtovej skupiny 06 - Dlhodobý finančný majetok a hodnoty vlastného imania pripadajúceho na tieto podiely. Hodnota goodwillu alebo záporného goodwillu sa vykazuje podľa § 37 ods. 8 až 11.

(7) Ak podľa osobitného predpisu⁽⁹⁾ vznikajú pri zlúčení vlastné akcie alebo vlastné obchodné podiely, v otvárací súvahe sa vykazuje

a) majetok, záväzky a vlastné imanie nástupníckej účtovnej jednotky,

b) majetok, záväzky a vlastné imanie zanikajúcej právnickej osoby, a to vrátane vlastných akcií alebo vlastných obchodných podielov,

c) goodwill alebo záporný goodwill, ktorého suma sa vypočíta ako rozdiel medzi hodnotou finančnej investície tvoriacej podiel¹⁸⁾ v nástupníckej účtovnej jednotke a hodnotou vlastného imania nástupníckej účtovnej jednotky pripadajúcou na tento podiel,

d) v hodnote goodwillu alebo záporného goodwillu suma na účte 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účet 429 - Neuhradená strata minulých rokov.

(8) V otvárací súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa majetok a záväzky, ktoré sa preberajú od zahraničnej právnickej osoby v ocenení podľa § 25 ods. 2 zákona, vykazujú prepočítané podľa § 24 ods. 2 písm. c) zákona.

(9) V nástupníckej účtovnej jednotke, ktorá v otvárací súvahe vykázala vlastné akcie alebo vlastné obchodné podiely a účtuje zánik vlastných akcií alebo obchodných podielov z dôvodu zníženia základného imania, sa rozdiel medzi účtovnou hodnotou vlastných akcií alebo vlastných obchodných podielov a menovitou hodnotou znížovaného základného imania účtuje podľa charakteru na účte 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 - Neuhradená strata minulých rokov.

§ 27

Účtovanie predaja podniku

(1) Pri predaji podniku alebo jeho časti sa v účtovníctve predávajúceho účtuje predávaný majetok podniku alebo jeho časti na ťarchu účtu 588 - Ostatné mimoriadne náklady a záväzky v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy. Predajná cena sa účtuje na ťarchu účtu 371 - Pohľadávky z predaja podniku a v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy. Rozdiel účtov 588 - Ostatné mimoriadne náklady a 688 - Ostatné mimoriadne výnosy vyjadruje zisk alebo stratu z predaja podniku.

(2) V účtovníctve kupujúceho sa účtuje kupovaný majetok podniku alebo jeho časti na ťarchu príslušných účtov majetku a prevzaté záväzky v prospech príslušných účtov záväzkov. Kúpna cena sa účtuje v prospech účtu 372 - Záväzky z kúpy podniku.

§ 27a

Účtovanie nepeňažných vkladov

(1) Pri nepeňažnom vklade, ktorým je podnik alebo časť podniku (ďalej len "vklad podniku"), sa v účtovníctve prijímateľa vkladu podniku účtujú prijímané jednotlivé zložky majetku a záväzkov tvoriace vklad podniku na vecne príslušné účty v ocenení podľa § 27 ods. 2 zákona. Identifikovaný a spoľahlivo oceneľný dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou vkladateľa sa u prijímateľa vkladu podniku účtuje na príslušný účet dlhodobého nehmotného majetku.

(2) V účtovníctve prijímateľa vkladu podniku sa rozdiel medzi reálnou hodnotou jednotlivých zložiek majetku a záväzkov tvoriacich vklad podniku a hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka^{19aa)} (ďalej len "uznaná hodnota

vkladu"), účtuje podľa charakteru ako goodwill alebo ako záporný goodwill na účet 015 - Goodwill.

(3) V účtovníctve vkladateľa vkladu podniku sa vyradia z účtovníctva jednotlivé zložky majetku a záväzkov v účtovnej hodnote so súvzťažným zápisom na účet 367 - Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a účtovnou hodnotou vkladných jednotlivých zložiek majetku a záväzkov sa účtuje podľa charakteru na ťarchu účtu 568 - Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 - Ostatné finančné výnosy. Suma uznanej hodnoty vkladu sa účtuje na príslušný účet účtovej skupiny 06 - Dlhodobý finančný majetok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 367 - Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov.

(4) V účtovníctve vkladateľa nepeňažného vkladu, ktorým sú jednotlivé zložky majetku, sa z účtovníctva vyradí majetok v účtovnej hodnote so súvzťažným zápisom na účet 367 - Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a účtovnou hodnotou vkladného majetku sa účtuje podľa charakteru na ťarchu účtu 568 - Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 - Ostatné finančné výnosy. Suma uznanej hodnoty vkladu sa účtuje na príslušný účet účtovej skupiny 06 - Dlhodobý finančný majetok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 367 - Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov.

(5) V účtovníctve prijímateľa nepeňažného vkladu, ktorým sú jednotlivé zložky majetku, sa účtuje na jednotlivé vecne príslušné účty majetku majetok v uznanej hodnote vkladu.

Nepeňažné vklady majetku do obchodnej spoločnosti alebo družstva sú podľa zák. č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov predmetom dane z pridanej hodnoty, s výnimkou nepeňažného vkladu podniku alebo časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku podľa § 10 zákona o DPH v prípade, ak nadobúdateľ je platiteľom alebo sa stáva platiteľom podľa § 4 ods. 6 zákona, okrem ustanovených výnimiek.

§ 28

Účtovanie pri zrušení obchodných spoločností, družstiev alebo štátnych podnikov s likvidáciou

(1) Ku dňu skončenia likvidácie obchodných spoločností alebo družstiev sa zostaví mimoriadna účtovná závierka, ktorá obsahuje vyčíslenie záväzku z dôvodu splatnej dane z príjmov. Na účely zabezpečenia vedenia účtovníctva do dňa zániku účtovnej jednotky sa otvoria účty majetku a záväzkov a účtuje sa o vysporiadaní daňovej povinnosti a vyplatení podielu spoločníkov na likvidačnom zostatku.

(2) Na účtovanie o zrušení štátneho podniku s likvidáciou sa primerane vzťahuje odsek 1.